

दृकोदरेण अहता अपि न जीवेयुः ॥ गता युष्मतेषां निमित्तांतरेणापि नाशावश्यं भावादिति भावः ॥ २९ ॥ ३० ॥ इति स्त्रीपर्वणि नैलकंठीये भारतभावादीपे द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ ॥ तत इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ नतत्कथाः

न त्वेतत्सेक्षमं राजन् हन्यास्त्वं यदृकोदरम् ॥ न हि पुत्रमहाराज जीवेयुस्ते कथंचन ॥ २९ ॥ तस्माद्यत्कृतमस्माभिर्मन्यमानैः शमं प्रति ॥ अनुमन्य स्वतत्सर्वमाच-
शोके मनः कृथाः ॥ ३० ॥ इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्वणि जलप्रदानिकपर्वणि आयसभीमभंगे द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ ॥ वैशंपायन उवाच त-
एनमुपातिष्ठन् शौचार्थं परिचारकाः ॥ कृतशौचं पुनश्चैनं प्रोवाच मधुसूदनः ॥ १ ॥ राजन् नृधीता वेदास्ते शास्त्राणि विविधानि च ॥ श्रुतानि च पुराणानि राजध-
र्माश्च केवलाः ॥ २ ॥ एवं विद्वान्महाप्राज्ञः समर्थः सन् बलाबले ॥ आत्मापराधात्कस्मात्त्वं कुरुषे कोपमीदृशं ॥ ३ ॥ उक्तवांस्त्वांतदैवाहं भीष्मद्रोणौ च भारत ॥ वि-
दुरः संजयश्चैव वाक्यं राजन् तत्कृथाः ॥ ४ ॥ स वार्यमाणो नास्माकमकार्षीर्वचनं तदा ॥ पांडवानधिकान् जानन्बलेशौर्ये च कौरव ॥ ५ ॥ राजा हियः स्थिरप्रज्ञः
स्वयंदोषानवेक्षते ॥ देशकालविभागंच परं श्रेयः स विंदति ॥ ६ ॥ उच्यमानस्तु यः श्रेयो गृह्णीते नो हिताहिते ॥ आपदः समनुप्राप्य स शोचत्यनये स्थितः ॥ ७ ॥ त-
तो न्यवृत्तमात्मानं समवेक्षस्व भारत ॥ राजंस्त्वं ह्यविधेयात्मा दुर्योधनवशे स्थितः ॥ ८ ॥ आत्मापराधादापन्नस्तत्किं भीमं जिघांससि ॥ तस्मात्संयच्छ कोपं त्वं
स्वमनुस्मरदुष्कृतं ॥ ९ ॥ यस्तु तांस्पर्धया क्षुद्रः पांचालीमानयत्सभां ॥ सहतो भीमसेनेन वैरं प्रति जिहीर्षता ॥ १० ॥ आत्मनोतिक्रमं पश्य पुत्रस्य च दुरात्मनः ॥ य-
दनागसि पांडूनां परित्यागस्त्वया कृतः ॥ ११ ॥ वैशंपायन उवाच एवमुक्तः सकृष्णो न सर्वं सत्यं जनाधिप ॥ उवाच देवकीपुत्रं धृतराष्ट्रो महीपतिः ॥ १२ ॥
एवमेतन्महाबाहो यथा वदसि माधव ॥ पुत्रस्ते हस्तु बलवान्धैर्यान्मांसमचालयत् ॥ १३ ॥ दिष्ट्या तु पुरुषव्याघ्रो बलवान्सत्यविक्रमः ॥ त्वद्दुष्टो नागमत्कृष्णभीमो
बाह्वंतरं मम ॥ १४ ॥ इदानीं त्वहमव्यग्रो गतमन्युर्गतज्वरः ॥ मध्यमं पांडवं वीरं द्रष्टुमिच्छामि माधव ॥ १५ ॥ हतेषु पार्थिवे द्रेषु पुत्रेषु निहतेषु च ॥ पांडुपुत्रेषु वै शर्म-
प्रतीतिश्चाप्यवतिष्ठते ॥ १६ ॥ ततः स भीमं च धनं जयंच मां द्याश्च पुत्रौ पुरुषप्रवीरौ ॥ पस्पर्श गात्रैः प्ररुदन् सुगात्रानाश्वास्य कल्याणमुवाच चैतान् ॥ १७ ॥ इ-
ति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्वणि जलप्रदानिकप० धृतराष्ट्रकोपविमोचने पांडवपरिष्वंगो नाम त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ ॥ ॥ ॥ वैशंपायन उवा-
च धृतराष्ट्राभ्यनुज्ञातास्तस्ते कुरुपांडवाः ॥ अभ्ययुर्भ्रातरः सर्वे गाधारीं सहकेशवाः ॥ १ ॥

तन्मकृतवानसि अहं भाव आर्षः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ श्रेयो हिताहिते उच्यमानो न गृह्णीत इत्य-
न्यः ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ अनागसि अपराधाभावे परित्यागो राज्याप्रदानेन तिरस्कारः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ इति स्त्रीपर्वणि नैलकंठीये भारतभावादीपे त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ धृतराष्ट्रेति ॥ १ ॥